

Bendep-SRQ – Toelichting huisarts

ACHTERGRONDINFORMATIE

De Bendep-SRQ is een zelfbeantwoordings-vragenlijst, waarmee een betrouwbare indruk verkregen wordt van de **mate van afhankelijkheid** bij mensen, die slaap- en/of kalmeringsmiddelen, behorende tot de groep benzodiazepinen, gebruiken. De vragenlijst is ontwikkeld door C.C. Kan, psychiater (UMC St. Radboud, Nijmegen).

De Bendep kan de hulpverlener ondersteuning bieden bij het bepalen van de mate van benzodiazepineafhankelijkheid bij (chronische) benzodiazepinegebruikers. De mate van afhankelijkheid wordt bepaald aan de hand van een aantal vragen, die door de patiënt zelf beantwoord dienen te worden. De vragen behoren tot vier categorieën:

- Problematisch gebruik: weergave van de mate van probleembesef ten aanzien van het benzodiazepinegebruik.
- Preoccupatie: weergave van de mate van preoccupatie/obsessiviteit ten aanzien van de beschikbaarheid van benzodiazepinen.
- Gebrek aan therapietrouw: weergave van de mate van gebrek aan therapietrouw ten aanzien van het therapeutische benzodiazepinebeleid.
- Ontwenning: weergave van de mate van eenduidigheid van de ervaren onthoudingsverschijnselen.

INSTRUCTIES VOOR GEBRUIK

- De patiënt beantwoordt de vragen 1 t/m 20 van de Bendep-SRQ aan de hand van de instructies op de vragenlijst.
- De hulpverlener (of assistent) berekent de somscores van de vier categorieën. Daartoe worden allereerst de ruwe scores omgezet in dichotome scores, die vervolgens gesommeerd worden. De ruwe scores 1 en 2 worden omgezet in de dichotome score 0; de ruwe scores 3, 4 en 5 worden omgezet in de dichotome score 1.
- De hulpverlener bepaalt het vervolgbeleid aan de hand van de somscores voor de individuele categorieën.

INTERPRETATIE VAN SOMSCORES

1. Problematisch gebruik

Somscore mate van probleembesef:

0 = erg laag;

1 = matig;

2 = hoog;

3, 4 en 5 = zeer hoog

Bij een somscore van 2 of hoger is de patiënt zich goed bewust van het problematisch benzodiazepinegebruik. Desondanks heeft dit er nog niet toe geleid dat de patiënt gestopt is met het benzodiazepinegebruik.

2. Preoccupatie

Somscore mate van obsessiviteit t.a.v. de beschikbaarheid van benzodiazepinen:

0 = erg laag;

1 = laag;

2 = matig;

3 = hoog;

4 en 5 = zeer hoog

Bij een somscore van 2 of hoger is de patiënt duidelijk geobsedeerd met het beschikbaar hebben van een benzodiazepine om deze te kunnen gebruiken als hij/zij dit nodig lijkt.

Deze patiënt is moeilijk te bewegen om te stoppen met het benzodiazepine-gebruik en daarvoor dit houvast op te geven.

3. Gebrek aan therapietrouw

Somscore mate gebrek aan therapietrouw:

0 = laag;

1 = hoog;

2, 3, 4 en 5 = zeer hoog

Alle patiënten met een somscore van 1 of hoger hebben een lage therapietrouw en zijn relatief moeilijk te bewegen om te stoppen met het benzodiazepinegebruik.

4. Ontwenning

Somscore mate van onthoudingsverschijnselen:

0 = erg laag;

1 = laag;

2 = matig;

3 en 4 = hoog; 5 = zeer hoog

Naarmate de somscore hoger is, heeft meer de patiënt last van onthoudingsverschijnselen. Vervang de benzodiazepine eerst door diazepam in equivalente dosering en laat de patiënt het benzodiazepinegebruik verminderen aan de hand van een afbouwschema.

Het minderen/stoppen van het benzodiazepinegebruik bij patiënten, die bij diverse onderdelen van de Bendep-SRQ een hoge mate van benzodiazepineafhankelijkheid scoren, wordt in het algemeen als moeilijk ervaren. Overweeg in deze gevallen consultatie van of doorverwijzing naar de gespecialiseerde hulpverlening (indien van toepassing).

Berekening somscores van de Bendep-SRQ Rasch-schalen:

Converteer de ruwe scores in dichotome scores*:

ruwe score 1 en 2 wordt dichotome score 0;

ruwe score 3, 4 en 5 wordt dichotome score 1.

Problematisch gebruik	3	6	8	10	13	Somscore	Rasch-norm dichotome score
Ruwe score							
Dichotome score							0=erg laag, 1=matig, 2=hoog, 3,4 en 5=zeer hoog
Preoccupatie	1	2	5	11	12	Somscore	Rasch-norm dichotome score
Ruwe score							
Dichotome score							0=erg laag, 1=matig, 2=hoog 3=hoog, 4 en 5=zeer hoog
Gebrek aan therapietrouw	4	7	9	14	15	Somscore	Rasch-norm dichotome score
Ruwe score							
Dichotome score							0=laag, 1=hoog, 2, 3,4 en 5=zeer hoog
Ontwenning	16	17	18	19	20	Somscore	Rasch-norm dichotome score
Ruwe score							
Dichotome score							0=erg laag, 1=laag, 2=matig, 3 en 4=hoog, 5=zeer hoog